

NIKADA VIŠE

U 20. stoljeću, svijet je pogodio niz užasnih događaja koji su iz korijena promijenili ljudsko društvo.

Jedan od njih bio je holokaust. Ljudi su tada potpuno dotakli dno svojeg postojanja. Svi užasi koji su nekada bili samo noćne more i krajnja točka daleke budućnosti dogodile su se. Kako je čovječanstvo moglo pasti tako nisko? Još mi je uvijek teško pojmiti da se to događalo u svijetu, u mojoj domovini. Masovna ubojstva, progoni – mržnja. To je čista mržnja. Djeca moje dobi, mlađa od mene, odrasli ljudi – nitko nije bio pošteđen terora. Kada gledam neki film ili čitam knjigu o holokaustu razmišljam o sebi na njihovom mjestu. Zamišljam da hodam njihovim koracima, po istoj zemlji po kojoj su oni hodali. Bolnih nogu, umorne duše i žalosnog srca. Svaki korak u logoru ili skrivanju bio je kao da su im noge kamene. Čim se sjetim svega što sam pročitala ili čula o holokaustu, udari me val tuge. Svatko od njih bio je osoba puna života, svatko od njih imao je svoju priču. Život koji nikada neće biti do kraja proživljen. Svi su oni imali najdražu boju, najdraže godišnje doba, osobe koje su voljeli...svi su bili ljudi poput nas. Milijuni priča koje su za sobom ostavili tragove. Nitko od njih nije imao izbora. Našli su se u vrtlogu zla i ništa ih nije moglo izbaviti. Neki su bježali. Današnjoj djeci na umu su tipične dječje bezazlene brige. Židovska djeca tijekom holokausta bila su prisiljena ostaviti sve voljeno, sve prijatelje i pokušati pobjeći. Neki su uspjeli, ali većina nije. Morali su brzo odrasti i brinuti se hoće li preživjeti. Danas se život olako shvaća, a tada su se borili za svaki trenutak – sreću, svađu, bilo što, ali život. Želim upoznati ljude koji su ima to učinili, suočiti se sa zlom oči u oči. Želim pokušati shvatiti kako su se natjerali da naude osobama poput njih, od krvi i mesa, s imenom i prezimenom. Adolf Eichmann, nacistički ratni zločinac zadužen za provođenje konačnog rješenja, izjavio je da će nasmijan

otići u grob jer mu osjećaj da ima na savjesti pet milijuna ljudi pruža neizrecivo zadovoljstvo. Kada sam prvi put to pročitala ostala sam bez riječi. Ja sa svojih četrnaest godina puno sam puta pokušala shvatiti kako je moguće da je stvarna osoba, čovjek, koji je živio i umro, to izjavio. Sigurna sam da ni četrdesetogodišnjak ne bi mogao razumjeti kako neka osoba može biti toliko daleko od ljudskosti. Uistinu mi je teško nazvati ga čovjekom, usporediti ga s nekim poput mene ili ljude u mojoj okolini, ne mogu vjerovati da smo iste vrste. Ne razumijem kako netko tko ima majku, oca, djecu, bilo koje voljene osobe u životu ima snagu ubiti tuđe. Kako se netko tko živi istim životom kojeg mi svi imamo, usuđuje uništiti tuđi. Pitam se kakva su bila razmišljanja nacista, kakav je to izopačeni um mogao uopće pomisliti da trebaju i mogu istrijebiti cijeli jedan narod. To je neopisiva razina mržnje. Boli me i sama pomisao na sve što su Židovi morali prolaziti. Ja imam još mnogo godina pred sobom. Jedino što mogu jest nadati se da takva mržnja neće zateći mene i moje voljene pa tako i ostatak svijeta. U prošlom stoljeću svijet se suočio s čistim zlom. Mi mislimo da nije moguće da se takvo nešto dogodi, ali to su mislili i oni. No mi možemo vidjeti i posljedice. Nikad više niti jedna osoba ne smije biti u takvoj situaciji. Niti jedno dijete ne smije bježati od kuće kako bi se spasilo od sigurne smrti. Nitko to ne zaslužuje. Nitko više nikada ne smije biti kažnjavao, omalovažavao i u ovom, najgorem, slučaju, ubijen zbog svoje vjeroispovijesti, rase ili podrijetla.

Svijet mora čuti te priče. Umrlih i preživjelih. Svaka osoba mora obećati da će do posljednjeg daha sprječavati takvo zlo da ponovno nađe mjesto u ovome svijetu. Svi moramo ustati i reći: Nikada više.